

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2022

Föreningen Kulturhistoriska Museet i Bunge

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2022

Föreningen Kulturhistoriska Museet i Bunge

Föreningen Kulturhistoriska Museet i Bunge har under året haft sex ordinarie sammanträden samt årsmöte vilka alla omnämns i diariet nedan.

Styrelsen består år 2022 av dessa personer:

Ordförande:	Gustaf Edström
Vice ordförande:	Krister Hafdell
Sekreterare och kassör:	Maj-Gun Blomberg
Ordinarie ledamöter:	Gustaf Edström, ordförande Krister Hafdell, vice ordförande Lars Jacobsson Gullbritt Thorsell Anders Lundkvist Anna Dersjö
Suppleanter:	Inger Martinsson Björn Jonsson Tonny Westerberg Valter Möllerström Anders Thorsell Maj-Gun Blomberg
Regionala representanter:	Linnea Eiderfors, ordinarie. (c) Tommy Fohlin, suppleant, (s)
Revisorer:	Carina Björklund, ordinarie Ann-Marie Ulrich, ordinarie Ulf Näsman, suppleant Bertil Smitterberg, suppleant
Valberedning:	Helene Hafdell - övriga två platser vakanta sedan årsmötet 15/8 2021

Verksamhetsårtes huvudsakliga intäkter utgörs av följande:

- **Verksamhetsbidrag från Region Gotland: 40.000 kronor.**
- **Bidrag från Länsstyrelsens 7:2 medel:** Slutbesiktning och redovisning av restaureringen av Hablingbo kvarnen gjordes den 30 oktober varefter 405.600 kronor utbetalades från Lst. Vid redovisningen av etapp 1 erhöles 364.000 kronor vilket innebär att den totala anslaget för restaureringen av kvarnen från Hablingbo uppgår till 769.600, där föreningen svarat för en egenfinansiering med kronor 79.556 kronor.
- * **Gotlandsfonden: 69.000 kronor för löpande underhåll** inom ramen för projektavtalet..
Dessutom kommer Tor Broström, ledamot av Gotlandsfonden att utföra en fuktmätning i Skolmuseets lokaler som ett studieprojekt för högskolans studenter utan kostnad för museet.
- **Intäkter i form av försäljning via Bungemuseet AB** ex, kol, böcker och vykort **11.265 kronor.**
- **Medlemsavgifter och gåvor 41.250 kronor.**
- **Antalet medlemmar i föreningen** var vid årets slut **368 st.**
- **Hyra från Bungemuseet AB: 50.000 kronor enligt avtal.**
- **Utdelningen av fonder har under året varit mycket gynnsam.** Resultatet redovisas i bokslutet.

Föreningens samarbete med Rute Woodcraft fortsatte även detta år. Den budgeterade kostnaden för projektavtalet uppgår som tidigare till 150.000 kronor inkl. skatter och sociala avgifter och innefattar arbete med reparation och underhåll av museets byggnader och föremål. Arbetstiden fördelas fritt mot den överenskomna ersättningen vilken faktureras två gånger per år med specifikation över arbetade timmar. En rapport presenteras vid varje styrelsemöte och vid årets slut sammanfattas och redovisas utförda åtgärder till styrelsen. Rapporten bifogas verksamhetsberättelsen, se **bilaga 2.**

Även arbetslaget har, precis som alltid arbetat flitigt under året till glädje för både bolaget och föreningen. En sammanfattning av årets arbeten presenteras av Tommy Fohlin i **bilaga 1.**

Bungemuseet AB

Sommaren 2022 innebar en återgång till en mer normal sommar utan pandemirestriktioner.

Alla förväntningar på ytterligare en besökssommar infriades – nästan. För museets del innebar sommarens sol och värme att kampen om besökarna blev hård. Statistiken visar att stranden lockade mera än ett museibesök. Något rekord blev det således inte men väl besökssiffror på samma nivå som före pandemin.

Bolagets anställda har fortsatt varit VD Annelie Adolfsson, platsansvarig Yvonne Eriksson och gårdsansvarig Thomas Grahn Tre timanställda sommarvärdar/guider anställdes under säsongen.

Kaffestugan arrenderades av Yvonne Westergren även 2022 till allas glädje. Många superlativ har hörts från nöjda besökare som lovordat Vonnas generösa portioner och humana priser.

I verksamhetsberättelsen 2022 för Bungemuseet AB nämns bl.a. följande.

- Besöksantalet uppgick till totalt 10.300 besökare. Glädjande nog ökade även gruppbokningarna med hela 60%. Entréintäkterna tillsammans med försäljningen uppgick till totalt 854.625 kronor.
- Region Gotland bidrog även 2022 med ett verksamhetsbidrag på 800.000 kronor enligt tidigare överenskommelse samt ett tilläggsanslag på 100.000 kronor som bidragsstöd för inkomstbortfall p.g.a. pandemin.
- Den mycket uppskattade sommarjazzen på Mat & Kaffestugan arrangerades i samarbete med kulturföreningen KUNO, Bungemuseet och Mat & Kaffestugan till mångas glädje,
- Midsommarfirande samt några andra programpunkter
- Tack vare volontära insatser från både folkhögskolan och arbetslaget kunde arbetet med fagning och slåtter utföras på museet också denna sommar tillsammans med bolagets gårdsansvarige Tomas Grahn.
- I samband med slåttern bjöd bolaget in samtliga volontärer och arbetslag till en sommarfest i kansliets trädgård den 14 juli. Annelie Adolfsson hade ordnat det mesta av maten vilket uppskattades mycket. Björn Jonsson bidrog som vanlig med måltidsdryck.
- **Att arbeta tillsammans för museets bästa har även detta år varit allas prioritet.**

KALENDARIUM - för verksamhetsåret 2022:

Efter en förhållandevis mild vinter där museet vilade från både besök och arbete kom **stormen Malik den 2 februari** som plockade om och rev ner standtunen rejält. Som alltid innebar det mycket arbete att återställa den.

Vår förbipasserande museivän observerade detta och donerade genast 35.000 kronor till föreningen för att reparera ”stormskador”.
Tack!

Årets första styrelsemöte hölls den 16 februari där man som brukligt diskuterade och beslutade om årets arbeten och arbetsdagar, möjliga anslag och ekonomiska ramar och nödvändiga underhållsarbeten.

Den nerblåsta standtunen blev årets första arbetsuppgift för arbetslaget som redan den **23 februari** samlades för att städa upp efter stormen. **Läs mer i bilaga 1** om arbetslagets arbeten under året sammanfattade av Tommy Fohlin.

Februarivintern övergick sedan direkt till vår när mars månad gjorde entré och bjöd strålande sol varje dag utan en droppe regn eller mulna skyar. Det gjorde att både det ideella arbetslaget och Bungemuseets gårdsansvarige kom igång med olika arbeten på museet inför den kommande säsongen.

Den 2 mars hölls samråd mellan föreningen och bolaget för att diskutera en ev. förändring av entrén, porten och standtunen. Förslag har funnits att ta bort standtunen för att öka synligheten in på museiområdet. Dock enades man om att låta standtunen vara kvar och istället göra entrén mera synlig genom att på olika sätt fånga de förbipasserandes intresse.

Den 11 april avtackades Susanne Thedéen chef på Gotlands Museum och ordförande i Bungemuseet AB. Hon övergår till tjänst på Riksantikvarieämbetet och tills vidare upprätthålls hennes tjänst av Jenny Westfält. Lars Jacobsson, Anders Lundkvist och Maj-Gun Blomberg representerade föreningen och överlämnade en present.

Den 13 april var det tid för årets andra styrelsemöte. Denna gång med den årliga promenaden runt på museiområdet där kommande reparationer och arbeten antecknades.

Den 4 maj fagades museets änge i samarbete med bolaget och Fårösunds Folkhögskola.

Den 9 maj träffades föreningens revisorer Ann-Marie Ulrich och Carina Björklund för genomgång av 2021 års räkenskaper. Efter granskning undertecknades revisionsberättelsen och 2021 års bokslut var därmed klart för att senare godkännas av årsmötet.

Den 18 maj, liksom alla onsdagar under våren, arbetade Krister Hafdell och Anders Lundkvist tillsammans med Hugo Stumle, Dan Videgren och Rafael Dientzler för att fortsätta det omfattande arbetet med restaureringen av kvarnen från Hablingbo.

Den 26 maj öppnade museet för säsongen, dock endast över Kristi Himmelsfärdshelgen och veckosluten. Från midsommar till mitten av september var museet öppet dagligen.

Den 7 juni hölls det tredje styrelsemötet för året där främst programmet för det kommande årsmötet stod på dagordningen.

Den 10 juni klockan 12.00 tändes årets mila.

Den 19 juni hölls föreningens årsmöte i Malstan där ca 45 medlemmar hade mött upp. Efter förhandlingarna visade Tonny Westerberg bilder från 1920-talets Fårösund och Bunge vilket alltid är mycket uppskattat.

Den 24 juni firade ca 500 besökare midsommaren med dans kring stängen, lekar och glädje i strålande sol och 28 gradig värme.

Den 5 juli blev det ett lite oväntat besök av Tornaementum på museet med ett mycket uppskattat tornéspel.

Uppskattade tornéspel på museet. Foto Annelie Adolfsson

Den 13 juli var det slätterdag på museet. Efter arbetsdagens slut bjöd Bungemuseet AB alla volontärer och personal på middag i kansliets trädgård. Annelie Adolfsson hade ordnat det mesta och maten uppskattades mycket av gästerna.

Den 3 augusti påbörjade några ur arbetslaget återuppbyggnaden av Augustas Serapinas konstillation ”Standtun i 319 delar” på åkern mellan kyrkan och museet. Konstverket hade under vintersäsongen varit utställt på Gotlands Museum.

Under veckorna 33-34 inföll årets varmaste dagar med temperaturer kring 28-32 grader. Torkan och därmed brandfaran var stor överallt och besökarna var få på museet.

Den 17 augusti konstituerades styrelsen vid möte vid Mat & Kaffestugan. Eftersom valberedningens enda kvarvarande ledamot Helene Hafdell av sagt sig omval vid årsmötet beslutade styrelsen att t.v. inte tillsätta en valberedning eftersom föreningens stadgar inte säger att en valberedning måste finnas. Istället blir det nu styrelsens ansvar att tillfråga nya ledamöter i händelse av att nyval behöver göras till styrelsen.

Den 24 augusti hölls nytt samrådsmöte mellan föreningen och bolaget för att diskutera aktuella gemensamma frågor.

Den 25 augusti lyftes kvarnens hätta och axel på plats av en inhyrd kran. Kvarnen börjar nu återfå sin stolta silhuett i museets änge. Ännu återstår dock mycket arbete med att passa in alla delar interiört.

Den ståtliga nyrestaurerade kvarnen från Hablingbo.

Den 30 augusti skickades ansökan om verksamhetsbidrag för år 2023 in till Region Gotland. Den ansökta summan för löpande underhållskostnader beräknades till 95.000 kronor.

Samma dag höll bolagets styrelse sitt möte på museet med lunch i Malstan och efterföljande förhandlingar. Som ny ordförande i bolagets styrelse och tillika chef för Gotlands Museum välkomnades Jenny Westfält.

Den planerade omryftningen av de två sista agtaken på 1600-talsgården hade planerats till början av september. Dock blev arbetet återigen uppskjutet pga. svårigheter att bärga ag. Förhoppningen är att arbetet kan ske hösten 2023.

Den 12 oktober hölls föreningens femte styrelsemöte, denna gång direkt efter att arbetslaget hade avslutat sin arbetsdag klockan 14.15. Eftersom de flesta är samlade vid denna tid beslutades att kommande styrelsemöten skall ske på dagtid, förutsatt att det passar samtliga.

Den 19 oktober avslutade Krister, Anders och Rafael det stora arbetet med restaureringen av kvarnen från Hablingbo vilket firades med korvgrillning nere vid kvarnen.

Den 24 oktober slutbesiktades sedan arbetet av Susanne Hallander från Länsstyrelsen och Sandra Såger, antikvarisk kontrollant. De uttryckte båda sin beundran för ett fantastiskt väl genomfört arbete. Alla kostnader skall därefter slutredovisas till Länsstyrelsen senast den 30 oktober.

Den 26 oktober gjorde hela arbetslaget en utflykt till bland annat Norrbys Kulturresevat där Annelie Adolfsson tog emot.

Den 31 oktober redovisades kostnaderna för den stora kvarnrestaureringen. Årets kostnader uppgick till 405.600 kronor vilket innebär att den totala kostnaden för restaureringen uppgår till 769.600 kronor.

Den 4 november besöktes Skolmuseet av professor Tor Broström från Uppsala Universitet / Campus Gotland.

Anledningen till besöket var att mäta fukten i Skolmuseets lokaler för att sedan utarbeta en åtgärdsplan. Detta görs utan kostnad för museet och utformas som en arbetsuppgift för studenterna på byggnadsvårdsutbildningen. Tre ”puckar” d.v.s. små digitala mätinstrument hade redan i mars placerats ut i lokalerna av Broström vilka nu togs tillbaka för analys.

Den 14 november genomfördes den länge uppskjutna motorsågskursen för fyra av arbetslagets deltagare. Tidigare anslagna medel från De Badande Vännerna täcker hela kostnaden, både för kursen och tillhörande inköp av skyddsutrustning.

Den 7 december träffades styrelsen för årets sista styrelsemöte där 2023 års budget antogs.

Den 12 december återkom Tor Broström till Skolmuseet tillsammans med 14 studenter för att på plats studera miljön i Skolmuseet. I den värsta snöstormen skulle de sedan ta sig hem till Visby - en bussresa som tog flera timmar.

Den 21 december skrev ordföranden Gustaf Edström sin traditionsenliga julhälsning till föreningen och styrelsen och därmed avslutades arbetsåret 2022.

Bunge den 31 december 2022

Styrelsen

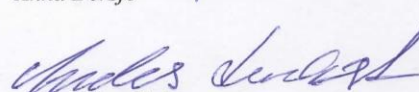

Gustaf Edström

Krister Hafvell

Gullbritt Thorsell

Anna Dersjö

Lasse Jacobsson

Anders Lundkvist

Rapport från Arbetslagets arbete på Bungemuseet 2022.

Bilaga 1.

Så har ytterligare ett år passerat. Även 2022 har varit ett år i coronapandemins våld men vi har varit förskonade från smittan som tur är.

Vi började den 23 februari med att laga och resa upp standtunen mot vägen som stormen rivit ner. Det tog några dagar att reparera och Berndt ordnade så att vi fick lite färska troder att resa upp.

De kommande onsdagarna i mars fortsatte Valter, Kalle och Anders T fjolårets arbete med att reparera och måla fönster till kansliet vilket var välbehövligt. Några andra röjde sly på området medan att annat lag började att klyva milved med förhoppningen att en mila skall kunna tändas även detta år.

Den 6 april åkte laget till Visby för att riva konstverket ”Standtun i 319 delar” som stått på Gotlands Museums gård sedan hösten 2021. Konstnären Augustas Serapinas hade givit sitt medgivande till att arbetslaget kunde plocka ner standtunen och ta vara på materialet till museets egna tunar på Bunge eller alternativt att återuppföra konstverket på Bungemuseets område. Vid nedtagningen fotograferades och numrerades samtliga delar för att detta skulle vara möjligt om så skulle bli fallet.

Den 20 april ställde vi fram alla trädgårdsmöbler både på kaféet och inne på området. Vi reste även upp flaggstängerna så nu kunde sommarsången börja.

Den 4 maj var det fagning tillsammans med Fårösunds Folkhögskola med ca.50 deltagare. Totalt blev det mycket gjort den dagen men det fanns mer kvar att göra eftersom alla löv och grenar också skulle köras bort. Arbetet fortsatte de kommande onsdagarna.

När fagningen väl var klar var det dags att sätta igång med milan på allvar. Även där återstod mycket arbete innan tändningen kunde ske.

Men den 10 juni tände vi årets kolmila som sedan vaktades i fyra dygn.

Den 22 juni var det möjligt att riva milan och efter sortering och paketering i säck blev resultatet 256 säckar som sedan fanns att köpa i museets entré.

Den 13 juli var slätterdag. Arbetet fortsatte sedan flera onsdagar eftersom det var ganska mycket gräs i år. Det innebar mycket jobb innan det var färdigt.

3 augusti började några att montera upp konstverket som hämtats från Visby. Konstverket har Augustas Serapinas från Litauen överlåtit till Bungemuseet och det återuppbyggdes nu på åkern mellan kyrkan och museet där Björn Jonsson hade ställt en bit av åkern till konstverkets förfogande.

Den 21 september plockades trädgårdsmöblerna ihop inför vintern och även bildstenarna vintertäcktes med sina huvar.

26 oktober åkte arbetslaget på studiebesök till mellersta ön. På Norrbys i Väte tog Annelie Adolfsson emot och därefter gick färden vidare mot Klintehamnsområdet. Initiativtagare till utflykten var Valter och Gösta och det blev en mycket uppskattad heldagsresa..

Under hösten tjärsmordes några vagnar och kälkar vilka alla var i behov av lite underhåll. Ca 40 torra askar och ekar har tagits ner inne på museiområdet. Vi har även röjt sly och buskar på området och det har ”smajtats” (huggits) lite tjärved till kommande sojde. Förhoppningsvis kommer mer ”faitvid” (tjärved) att kunna hämtas så att det räcker till en bränning till kommande sommar.

Den 16 november genomfördes motorsågskursen för fyra deltagare ur arbetslaget. Det innebär att vi nu kan vi ta vara på och såga upp de torra träden som är nertagna vilka blir milved så småningom.

Under hela året har en del av arbetslaget ägnat sig åt att renovera alla fönster på kanslibyggnaden vilket var behövligt. Fönstren har försetts med både kitt och färg och även lite trärenovering. Samtidigt har trädgårdsland och rabatter rensats och hållits i ordning.

En hel del övrigt smått och gott har också gjorts av arbetslaget som dock inte nämnts här.

**Varje onsdag har Anna Dersjö även detta år ordnat förmiddagskaffe med dopp och därefter tillagat de mest läckra luncher. En mycket uppskattad lyx för arbetslagets deltagare.
Tack!**

Bunge den 31 december 2022

Tommy Fohlin

Deltagare i arbetslaget under året har varit:

Tommy Fohlin, Gustaf Edström, Kenneth Mårtensson, Hans Åkermark, Gösta Pettersson, Berndt Gottberg, Valter Möllerström, Anders och Gullbritt Thorsell, Kalle Nyberg, Lars Jakobsson, Lars Lindström Krook, Ulf Näsman, Mats Andersson, Sven-Olle Olsson, Gerdt Borchardt, Ove Björklund, Anders Lundkvist och Anna Dersjö.

Bokslut för arbete gjort under 2022

Året började med att fortsätta restaureringen av Hablingbokvarnen.

Stengrunden byggdes på med ett par varv stenar, efterhand trädetaljerna blev lagade så började vi att montera upp den. Det gick över förväntan inga större problem dök upp. Allting gjordes inifrån så ledes behövdes det inte byggas någon ställning.

Återigen tog vi hjälp av Wallins åkeri för att lyfta maskineriet, takhuven och vingarna på plats. I och med att vi höjt kvarnen runt väggarna så lade vi in ett stengolv av natursten som fogades med sand, för att få tillbaka den ursprungliga golvnivån. Hästens stockar kortades ner lite pga röta i ändarna, utan att nämnvärt förändra helhetsbilden. Hela kvarnen tjärades.

Med under den processen var Anders Lundqvist, Raphael Dintzler, Hugo Stumle, Dan Widegren och undertecknad. Majgun Blomberg har skött det administrativa. Sandra Såger var antikvarisk kontrollant under restaureringen.

Hugo Stumle har varit behjälplig med reparation några blyspröjsfönster

Arbets om utförts på i övrigt är allmän översyn, samt fortsatt sprutning av skadedjur. Putslagningar på pinnurshuset på 1800. Skorstenarna på Sandastugan och flygeln på 1700talet har fått ny puts.

Vi har även gått över taket på skolmuseet och bytt ett stort antal trasiga tegelpannor.

En ny brunsholk har timrats som skall ersätta den på lekullen.

Rute 2022 01 13

Krister Hafdell